

Nr 643

Av herr Sveningsson m. fl., om skärpta krav för erhållande och innehav av körkort.

(Lika lydande med motion nr 570 i Andra kammaren)

Trots att man från myndigheternas sida har uppmärksamheten riktad mot trafikolyckorna har man inte lyckats råda bot på dem. De drabbar i stor utsträckning nya och unga körkortsinnehavare. All tillgänglig statistik visar att det är åldersgruppen 18—24 år som drabbas mycket hårt. Det finns anledning förmoda att dessa nya körkortsinnehavare inte har fått tillräcklig vana och undervisning.

USA är det land som har de längsta erfarenheterna av problemen i ett bil-samhälle. Nya idéer och tankar inom detta område har därför i stor utsträckning sitt ursprung här.

Undervisning i olika former användes i USA som t. ex. gruppdiskussioner, traditionell undervisning, användning av simulatoranläggningar. Man anser att undervisning i regel är bättre än straff eller konventionellt körkortsingripande. Den amerikanska idén har emellertid inte slagit igenom i Europa, medan t. ex. Japan, Canada, Israel, Nya Zeeland och Indonesien är starkt påverkade.

Den amerikanska idén innebär, att varje förseelse åsättes en viss prickbelastning. Detta system »The Point System» medför att när en person uppnått en viss pricksumma, följer någon form av ingripande från körkortsmyndigheternas sida. Detta system är allmänt accepterat och anses vara ett av de främsta vapnen mot trafikolyckorna. Den som inom tre år fått ett litet antal prickar erhåller ett varningsbrev. Vid ytterligare några prickar måste trafikanten inställa sig personligen för ett samtal hos polisen, och vid ytterligare prickar kan körkortet dras in tillfälligt från 15 dagar upp till tre år. Efter tre år tas alla prickar bort från registret.

Systemet innebär att man genom en avvägning av de olika bestämmelserna får en urvalsmetod, enligt vilken man utväljer de körkortsinnehavare som körkortsmyndigheterna vill titta närmare på. Vidare innebär det att trafikanterna har klart för sig att ett visst antal prickar alltid medför att trafikantens lämplighet som körkortsinnehavare undersökes. Att hoppas på att bli glömd i pappersfloden är utsiktslöst, då snabbheten är en fråga av stor betydelse i USA bl. a. ur rättssäkerhetssynpunkter.

De skolor som trafiksyndaren blir skickad till har inte som främsta upp-

gift att höja trafikantens tekniska skicklighet, utan snarare att få honom eller henne att mogna i trafiken. I synnerhet gäller detta de yngre körkorts-innehavarna, eftersom dessa på grund av sin ungdom lättare kan påverkas.

Frånsett det skisserade amerikanska systemet har andra förändringar i körkortsreglerna diskuterats i Sverige för att reducera de allvarliga olyckorna i trafiken, som i alltför stor utsträckning drabbar yngre människor.

Det har på sina håll framkommit önskemål om att göra körkortet provisoriskt under ett år. Efter prövoåret skulle trafikanten ånyo avlägga prov på körskicklighet och mognad i trafiken.

Ett annat förslag innebär att trafikanten måste genomgå läkarundersökning vart femte år för att få behålla sitt körkort och efter att ha uppnått viss ålder ännu oftare.

Det är av ytterligt stor vikt att något göres i denna fråga. Åtgärder måste vidtagas för att reducera antalet trafikolyckor i allmänhet och öka trafik-säkerheten i åldersgruppen 18—24 år i synnerhet.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående möjligheterna att genom ändrade bestämmelser för innehav av körkort erhålla ökad trafik-säkerhet.

Stockholm den 26 januari 1967

Ragnar Sveningsson (h)
 Arvid Enarsson (h) Bertil Strandberg (h) N. Yngve Nilsson (h)